

Počet zmínek: 1
Tištěná média: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Tištěná média 1

Festival, který se našel

[zobrazit sken](#)

Tištěná média, Datum publikace: 27.06.2025 0:00:00, Datum importu: 28.06.2025 0:03:50, Zdroj: Divadelní noviny, Autor: Luboš Mareček, Rubrika: festival, Strana: 46, Periodicita: Měsíčně, Vydavatel: Společnost pro Divadelní noviny o.s., Země: CZ, AVE: 18 373 Kč, Tištěný náklad: 2 000, Plocha: 77672 mm²

Nesoutěžní přehlídka Divadelní svět Brno 2025 také při svém letošním šestnáctém ročníku prokázala, že patří k prestižním divadelním akcím v tuzemsku. Oproti loňsku poněkud ubylo publika (deset tisíc letošních návštěvníků je o patnáct set méně než vloni). Sály lehce prořídly a podobně letošní program nebyl nabitý jednoznačnými událostmi jako v předchozích letech. Stále se jedná o mimořádný podnik, jehož plusy i minusy se snažím pojmenovat.

Divadelní svět Brno (DSB) jako mezinárodní festival vznikl v roce 2010 ze společné iniciativy všech brněnských příspěvkových divadel a Turistického informačního centra města Brna. Jmenované instituce se měly střídat v pořádání akce a podle toho to taky vypadalo: organizační chaos a často jen komerční, programově chatrná nabídka sesbírání bez jasnějších uměleckých kritérií. Tak z větší části festival vypadal do roku 2015, kdy byl svěřen **Národnímu divadlu** Brno (NdB). Největší moravské divadlo jako jediný garant přehlídky nezklamalo, což se odrazilo v náročnější i pestřejší stavěném programu, moderním vizuálu, perfektní organizaci a konečně i v atmosféře přehlídky, jejíž přítomnost v moravské metropoli poslední roky nepřehlédnete. Právě završená dekáda pořadatelsví NdB jako by ukázala možnosti, ale i limity akce, která letos nabídla na šedesát programových položek.

DSB lze bezpochyby zařadit k nejdůležitějším festivalům v zemi (vedle Plzně a Hradce Králové). Svědčí o tom dříve stoupající přízeň publika, které svým rostoucím zájmem reagovalo na vzrůstající se programovou kvalitu kombinující import zahraničních lahůdek i toho nejzajímavějšího z české divadelní proveniencí. Ochutnat v Brně kvalitní zahraniční produkce během roku či kulturní sezony lze spíše výjimečně a DSB je vlastně ideálním koncentrátem takových příležitostí. Akce si navíc koncem května našla přesnou a dokonalou skulinu v kulturním kalendáři města, kdy to ještě v pozdním jaru a na pokraji léta lidi táhne do divadla.

Dalším plusem je velký počet typově různých jevišť a využívaných festivalových prostorů. To se zase pozitivně projevuje v širokospektrální dramaturgii, která nabízí rozmanité divadelní žánry na nejrůznějších místech. Lidově řečeno: tolik různého a kvalitního divadla pospolu ve městě jindy neuvidíte. V nabídce zdaleka nepřevažuje činohra, zhusta narazíte také na divadlo pro děti, moderní tanec, z hudby vycházející dramatické produkce, objevil se i nový cirkus, pouliční akce a mnoho dalšího. Přiznám se, že letos jsem ovšem v naznačených žánrech viděl i vcelku průměrné české produkce, které vyšší standard přehlídky ponižovaly.

Polské a německé divadlo

DSB se v zahraničních dovozech už léta zaměřuje zejména na polské a německé divadlo (dříve patřil k pravidelným ozdobám Izrael) a právě z těchto zemí také letos přijelo to nejzajímavější. Festivalový highlight pro mne letos představovala inscenace Quanta od jednoho z nejvyhledávanějších polských režisérů Łukasze Twarkowského. Nejen myšlenkově a syžetem, ale zejména technicky neskutečně prokombinovaná show mne strhla, protože byla v mnoha ohledech kolosální. Nešlo jen o délku 190minutové inscenace a technologický způsob práce, kterým bylo toto multimediální představení servírováno. Dění na jevišti zejména ve čtyřech uzavřených modulech bylo v detailech promítáno nad hlavu účinkujících či do několika pojízdných panelů po stranách jeviště.

Twarkowski takto strhujícím způsobem vyprávěl meziválečný příběh – osudy geniálních fyziků, jako byli Schrödinger, Heisenberg a Bohr či Irene Joliot-Curie a hlavně Ettore Majorana, který záhadně zmizel 25. března 1938. V tomto roce se také celý děj odehrává, ale režisér se podobně jako zobrazování hrdinové snažil hmotný divadelní svět rozbít na subatomární prvky. Termín „kvantum“ znamená nejmenší, dále nedělitelné množství: jde o samotné prazáklady veškeré existence hmoty.

Nešlo však jen o mimořádně napínavý příběh o kvantové fyzice a elementárních částicích, ale o atomech a kvarcích zobrazované doby. Touto monstrózní inscenací proudily osudy, myšlenky, čas, budoucnost se vsakuje do minulosti, která vyvstává z toho, co se teprve stane... Místy budou namísto kritikovy výtky vůči občasně přechytlivosti sdělení a několika koncům této doslova celovečerní inscenace.

Mne ale nestrhla pouze demonstrace jevištních fines a techniky či zajímavá popularizace dějin vědy. Největším diváckým magnetem pro mne byla dokonalá synergie všeho: organizování dění na jevišti, technologií, mimořádného herectví a kvant postřehů o lidském životě, který se někdy štěpí jako jádro uranu při řízené jaderné reakci... Mimořádné spolupůsobení jmenovaných složek se mi složilo v divadelní zázrak, který mne dovedl k hluboké emoci doznívající ve mně ještě několik dnů.

Médea, cizinka a současnice

Na festivalu DSB někdy bývají jako události neprávem anticipovány inscenace ze zahraničí. Také domácí produkce však může oslnivě zazářit. Domácí festivalovou jedničkou pro mne byla **ostravská Médea**. **Národní divadlo moravskoslezské** nabídlo slavnou Eurípidovu tragédii Médea v režii Jakub Šmída. Slavná hra o nejodpornější ženě mezi matkami v tomto provedení už srší novým překladem Matyáše Havrdy a Petra Borkovce. Tady ale nejde o tradičně inscenovaný střet vražedkyně vlastních dětí, lité cizokrajné barbarce a jedné z nejmocnějších kouzelnic řeckých mýtů s vlastním manželem lásonem, který v tragédii prezentuje vyspělost a uvážlivou racionalitu civilizace Řecka.

Šmíd ve své inscenaci rýsuje fatální souboj bezmála současné ženy, která svému mladému mužičkovi obětovala doslova všechno: někdejší vlastní rodinu a de facto i kariéru. K té naopak dopomohla lásonovi, který se ale posléze zakouká do mladší krásy a své ženě bezostyšně tvrdí, že jejich rozchod bude to nejlepší pro královské a budoucí vladařské blaho obou jejich synů Mermera a Feréta. Zuřící Médea žádá narovnání a spravedlnost, svého vychytralého muže srazí tím, že vybijí jeho nejbližší rodinu včetně obou ratolestí... Kromě režijního výkladu mě na Šmídově inscenaci moc bavilo ústřední duo: opravdu podmanivá, chladně úskočná Petra Kocmanová v hlavní roli (zpočátku v pánském pyžamu) a naivní, ještě spíše po moci a uznání bažící pubertáček láson Robert Finta. Kocmanová si za přesně a srozumitelně strukturovaný výkon nezatemněný žádnou patetickou hyperbolou zaslouží nějakou z oborových cen.

Šmíd se primárně soustředil na konflikt ústřední dvojice, ale dokonalé bylo i jeho použití chóru, tady ženského sboru hotelových pokojských, které jsou zřejmě jako Médea často cizinky, zřejmě také matky (samoživitelky?), pracující možná načerno za hranicemi svých orientálních pravlastí. Proto také vyrazejí (někdy i na half playback) působivé zpěvy, které střídají voiceband a operní sborový zpěv; v jazykové výbavě též češtinu, řečtinu i Médeinu mateřskou gruzínštinu.

Scénograf Petr Víték zasadil děj do rozpadající se hotelové haly, tento královský palác má hodně trhlin nejen na stropě, odkud zatéká... Skvělé přeložená i vyložená, zahraná i vizuálně zpracovaná verze antiky vedla k velmi silné inscenaci.

Letos se neztratili ani zavedení miláčky publika z Theater Bremen, kteří do Brna přijeli s inscenací Because the Night: Patti Smith. Dvouhodinový inscenovaný koncert a životopisné pásmo o jedinečné umělkyni Patti Smith ale nebylo jen edukačním, životopisným divadlem prokládaným hity. Vlastní text inscenace mi zrcadlil a postihoval spolu s použitými písňovými texty jedinečnou, specifickou jemnost a poetičnost tvorby této zpěvačky, básnířky, hudebnice a aktivistky v boji za lidská práva v jedné osobě. A to mne strhlo nejvíce: básnivý způsob písňového vyprávění ani skvělá muzika jedné z prvních trubadúrek punku a nové vlny vůbec nestárnou, nejsou vyšisované a stále míří zcela přesně na srdce lidí bez rozdílu věku... A mladí němečtí herci pro mne byli herecky i pěvecky k sežrání, publikum účinkující na závěr odměnilo nejdelším aplausem ze třinácti festivalových produkcí, které jsem viděl.

Někdejší umělecky skomírající festival s mizerným renomé a mizivým diváckým zájmem i s nulovou podporou státu vzhledem k bídnému hodnocení v grantovém řízení se restartoval už před časem ve funkční a fungující, oficiálními místy podporovanou a publikem vyhledávanou akci, jejíž letošní ročník pulzoval o něco méně než ve dvou minulých letech. Divadelního svět Brno však i nadále představuje skutečně jedinečné území, v němž se divák s nejrůznějšími chutěmi a požadavky cítí komfortně. •

Foto DSB - byla Quanta Łukasze Jednou z očekávaných Twarkowského inscenací brněnského festivalu

Foto Theater Bremen - Soubor Theater Bremen přivezl na Divadelní svět Brno opulentní autorskou inscenaci Because the Night: Patti Smith v režii Anne Sophie Domenz

Ochutnat v Brně kvalitní zahraniční produkce během roku či kulturní sezony lze spíše výjimečně a DSB je vlastně ideálním koncentrátem takových příležitostí. Akce si navíc koncem května našla přesnou a dokonalou skulinu v kulturním kalendáři města, kdy to ještě v pozdním jaru a na pokraji léta lidí táhne do divadla.

Dalším plusem je velký počet typově různých jevišť a využívaných festivalových prostorů. To se zase pozitivně projevuje v širokospektrální dramaturgii, která nabízí rozmanité divadelní žánry na nej-různějších místech. Lidově řečeno: tolik různého a kvalitního divadla pospolu ve městě jindy nevidíte. V nabídce zdaleka nepřevažuje činohra, zhusta narazíte také na divadlo pro děti, moderní tanec, z hudby vycházející dramatické produkce, objevil se i nový cirkus, pouliční akce a mnoho dalšího. Přiznám se, že letos jsem ovšem v naznačených žánrech viděl i velkou průměrnou českou produkci, které vyšší standard přehlídky ponížovaly.

Polské a německé divadlo

DSB se v zahraničních dovozech už léta zaměřuje zejména na polské a německé divadlo (dříve patřil k pravidelným ozdobám Izrael) a právě z těchto zemí také letos přijelo to nejzajímavější. Festivalový highlight pro mne letos představovala inscenace *Quanta* od jednoho z nejvyhledávanějších polských režisérů Lukasse Twarkowského. Nejen myšlenkově a syžetem, ale zejména technicky neskutečně prokominovaná show mne strhla, protože byla v mnoha ohledech kolosální. Nešlo jen o délku 190minutové inscenace a technologický způsob práce, kterým bylo toto multimedialní představení servírováno. Dění na jevišti zejména ve čtyřech uzavřených modulech bylo v detailech promítáno nad hlavu účinkujících či do několika pojízdných panelů po stranách jeviště.

Twarkowski takto strhujícím způsobem vyprávěl meziválečný příběh – osudy geniálních fyziků, jako byli Schrödinger, Heisenberg a Bohr či Irène Joliot-Curie a hlavně Ettore Majorana, který záhadně zmizel 25. března 1938. V tomto roce se také celý děj odehrává, ale režisér se podobně jako zobrazování hrdinové snažil hmotný divadelní svět rozbit na subatomární prvky. Termín „kvantum“ znamená nejmenší, dále nedělitelné množství: jde o samotné prázdky veškeré existence hmoty.

Nešlo však jen o mimofádně napínavý příběh o kvantové fyzice a elementárních částicích, ale o atomech a kvarcích zobrazené doby. Touto monstrózní inscenací proudily osudy, myšlenky, čas, budoucnost se vsakuje do minulosti, která vyvstává z toho, co se teprve stane... Mistry budou namísto kritikovy výtky vůči občasně přechytlivosti sdělení a několika koncům této doslova celovečerní inscenace.

Mne ale nestrhla pouze demonstrace jevištních fines a techniky či zajímavá popularizace dějin vědy. Největším diváckým magnetem pro mne byla dokonalá synergie všeho: organizování dění na jevišti, technologii, mimořádného herectví a kvant postřehů o lidském životě, který se někdy štěpí jako jádro uranu při řízené jaderné reakci... Mimořádné spolupůsobení jmenovaných složek se mi složilo v divadelní zážitek, který mne dovedl k hluboké emoci doznívajícím ve mně ještě několik dnů.

Médea, cizinka a současnice

Na festivalu DSB někdy bývají jako události neprávem anticipovány inscenace ze zahraničí. Také domácí produkce však může oslnivě zazářit. Domácí festivalovou jedničkou pro mne byla ostravská *Médea*. Národní divadlo moravskoslezské nabídlo slavnou Euripidovu tragédii *Médea* v režii Jakub Šmida. Slavná hra o nejdopornější ženě mezi matkami v tomto provedení už srší novým překladem Matyáše Havrdy a Petra Borkovce. Tady ale nejde o tradičně inscenovaný střet vražedkyně vlastních dětí, lité cizokrajné barbarce a jedné z nejmocnějších kouzelnic řeckých mýtů s vlastním manželem Iásonem, který v tragédii prezentuje vospěllost a uvážlivou racionalitu civilizace Řecka.

Šmíd ve své inscenaci rýsuje fatální souboj bezmála současné ženy, která svému mladému mužičkovi obětovala doslova všechno: někdejší vlastní rodinu a de facto i kariéru. K té naopak dopomohla Iásonovi, který se ale posléze zakouká do mladší krásy a své ženě bezostyšně tvrdí, že jejich rozchod bude to nejlepší pro královské a budoucí vladařské blaho obou jejich synů Mermera a Feréta. Zuřící Médea žádá narovnání a spravedlnost, svého vychytralého muže srazí tím, že vybijí jeho nejbližší rodinu včetně obou ratoletů... Kromě režijního výkladu mě na Šmídově inscenaci moc bavilo ústřední duo: opravdu podmanivá, chladně úskočná Petra

Kocmanová v hlavní roli (zpočátku v pánském pyžamu) a naivní, ještě spíše po moci a uznání bažící pubertáček Iáson Robert Finta. Kocmanová si za přesné a srozumitelné strukturovaný výkon nezatemněný žádnou patetickou hyperbolou zaslouží nějakou z oborových cen.

Šmíd se primárně soustředil na konflikt ústřední dvojice, ale dokonalé bylo i jeho použití chóru, tady ženského sboru hotelových pokojských, které jsou zřejmě jako Médea často cizinky, zřejmě také matky (samoživitelky?), pracující možná načerno za hranicemi svých orientálních pravlastí. Proto také vyrazí (někdy i na half playback) působivé zpěvy, které střídají voiceband a operní sborový zpěv; v jazykové výbavě též češtinu, řečtinu i Médeinu mateřskou gruziňtinu. Scénograf Petr Vitek zasadil děj do rozpadající se hotelové haly, tento královský palác má hodně trhlín nejen na stropě, odkud zatéká... Skvělé přeložení a vložení, zahrnaná i vizuálně zpracovaná verze antiky vedla k velmi silné inscenaci.

Letos se neztratili ani zavedení milácké publika z Theater Bremen, kteří do Brna přijeli s inscenací *Because the Night: Patti Smith*. Dvouhodinový inscenovaný koncert a životopisné pásmo o jedinečné umělkyni Patti Smith ale nebylo jen edukačním, životopisným divadlem prokládaným hity. Vlastní text inscenace mi zrcadlil a postihoval spolu s použitými písňovými texty jedinečnou, specifickou jemnost a poetičnost tvorby této zpěvačky, básnířky, hudebnice a aktivistky v boji za lidská práva v jedné osobě. A to mne strhlo nejvíce: básnivý způsob písňového vyprávění ani skvělá muzika jedné z prvních trubadurek punku a nové vlny vůbec nestárnou, nejsou vyšisované a stále mří zcela přesně na srdce lidí bez rozdílu věku... A mladí němečtí herci pro mne byli herečky i pěvecky k sežrání, publikum účinkující na závěr odměnilo nejdelším aplausem ze třinácti festivalových produkcí, které jsem viděl.

Někdejší umělecky skomírající festival s mizerným renomé a mizivým diváckým zájmem i s nulovou podporou státu vzhledem k bídnému hodnocení v grantovém řízení se restartoval už před časem ve funkci a fungující, oficiálními místy podporovanou a publikem vyhledávanou akci, jejíž letošní ročník pulzoval o něco méně než ve dvou minulých letech. Divadelního svět Brno však i nadále představuje skutečně jedinečné území, v němž se divák s nejrůznějšími chutěmi a požadavky cítí komfortně. •

ročník 34 99 Kč

Kulturní měsíčník pro divadlo
a jiné umělecké obory

Dn

Divadelní noviny

6/25

Rozhovory

- 2 Dušan D. Pařízek
- 48 Martin Hlinský
- 54 Petr Dohnal
- 56 Anna Zindulková
Hlaváčková
- 63 Jitka Sloupová

Téma měsíce

Letní scény

→ 14-22

Nemusíte zoufat, že letošní divadelní sezona skončila. Máme pro vás spoustu kulturních tipů, kam se vypravit. Program nejen na letní večery nabízí open air scény, ale i nádvoří hradů a zámků.

